

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

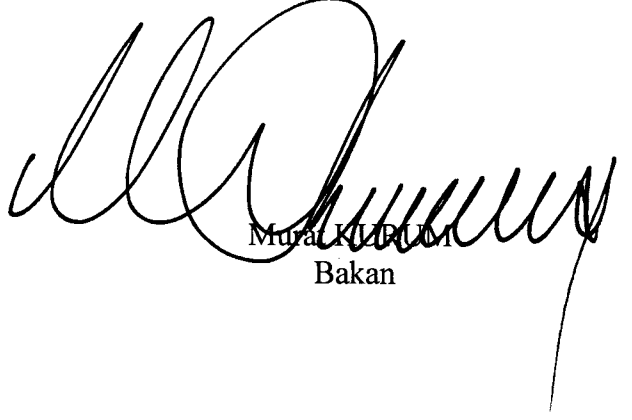
Sayı :30824082-610-16472767
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Ağustos 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KUTLU
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

7/40798
GK 113

**VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN GÜLDEREN VARLI'NIN
TBMM 7/40798 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Türkiye bir deprem bölgesi ve ülke genelinde deprem riski bulunmaktadır. 6 Şubat 2023 Maraş depremlerinde resmi verilere göre 53 bin 537 yurttaş yaşamını yitirmiş, sayısız insan yaralanmış ve binlerce konut ve bağımsız bölüm ağır hasarlı, orta hasarlı ya da yıkık hale gelmiştir. Yaşanan büyük depremlerin ardından aynı illerde ara sıra hala küçük şiddetli depremler yaşanmaktadır. Aradan geçen üç yıla rağmen, depremden etkilenen 11 ilde 360 bini aşkın yurttaş halen konteyner kentlerde yaşamını sürdürmektedir. Geçici çözümler kalıcı bir yaşam biçimine dönüşmüş; barınma, sağlık, eğitim, ulaşım, internet, içme suyu ve kanalizasyon gibi en temel kamusal hizmetlere, haklara erişimde ciddi sorunlar devam etmektedir. Yaşanan depremlerde, başta Sanayi, ticaret ve üretim altyapısında ağır kayıplar yaşanmış ve istihdam üzerinde ciddi ve kalıcı olumsuz etkiler yaratmıştır.

Özellikle kadınlar, çocuklar, yaşlılar, engelliler ve yoksullar, altyapı eksiklikleri ve sosyal hizmetlere erişimde yaşanan yetersizliklerden en fazla etkilenen kesimler olmuştur. Konteyner kentlerin su baskınlarına maruz kalması, TOKİ tarafından inşa edilen konutların hastane, eczane ve market gibi temel ihtiyaç alanlarından ve kamu hizmetlerinden uzak bölgelerde konumlandırılması, elektrik ve İnternet altyapı sorunları ile beraber elektrik kesintilerinin sürmesi hem kent merkezlerinde hem de kırsal alanlarda yaşamı güvencesiz hale getirmiştir.

Öte yandan, Türkiye'nin tamamı yüksek deprem riski altında bulunmasına rağmen Van başta olmak üzere diğer deprem bölgelerinde risk azaltmaya yönelik önlemler, yapı güvenliği, altyapı hazırlığı ve afet yönetimi konularında kamuoyuna yeterli, şeffaf ve denetlenebilir bilgi sunulmamaktadır. TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odasına göre depremler, maden faciaları, yangınlar ve diğer afetler göstermiştir ki yaşananlar "takdiri ilahi değil, takdiri idari"dir. Deprem gerçeğiyle yüz yüze olan ülkede, afetlere karşı hazırlık ve iyileştirme politikalarının bütüncül, eşitlikçi ve hak temelli bir anlayışla yürütülmesi zorunludur.

Bu bağlamda, depremden etkilenen yurttaşların yaşam koşullarının iyileştirilmesine ve Türkiye genelinde afet risklerinin azaltılmasına yönelik kamu politikalarının mevcut durumu ve geleceğe dönük planlamalarının açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1-Depremden etkilenen illerde teslim edildiği açıklanan kalıcı konutların kaçısı kesin, kaçısı geçici teslim statüsündedir? Teslim edilen kalıcı konut sayısı il bazında kaçtır?

2-Kiracı depremzedelerin kalıcı konut hakkına erişememesi nedeniyle oluşan mağduriyetlerin giderilmesine yönelik bir çalışma var mıdır?

3-Van ve diğer deprem riski yüksek illerde depreme karşı alınan önleme çalışmaları hangi aşamada?

4-TOKİ tarafından yapılan konutlarda altyapı, sosyal donatı, sağlık ve eğitim hizmetlerine erişim hangi kriterlere göre planlanmaktadır?

- 5-Rezerv alan ilanları nedeniyle mülkiyet hakkı ihlal edilen yurttaşlar için bir çözüm takvimi var mıdır?
- 6-Bu illerde kalıcı konut ihtiyacının ne kadarı bugüne kadar karşılanmıştır?
- 7-İnşa edilen kalıcı konutların kaçında okul, sağlık birimi, ulaşım hattı ve kamusal alanları bulunmamaktadır?
- 8-Konteyner kentlerin altyapı durumu Bakanlığınız tarafından denetlenmiş midir? Denetlenen konteyner kent sayısı kaçtır?
- 9-Su baskını, zemin sorunu ve altyapı yetersizliği tespit edilen konteyner kentler hangileridir?
- 10-Türkiye genelinde deprem riski yüksek illerde son üç yıl içerisinde kaç bina için riskli yapı tespiti yapılmıştır?
- 11-1999 Marmara Depremi, 2011 Van Depremi, 2020 Elâzığ- İzmir ve 6 Şubat depremleri sonrasında yapı güvenliğine ilişkin hangi yapısal önlemler alınmıştır?
- 12-Bu depremlerden sonra alınması gerektiği halde uygulanmayan veya eksik kalan önlemler nelerdir?
- 13-6 Şubat 2023 depremlerinde yıkılan binaların kaçında 1999 sonrası yürürlüğe giren deprem mevzuatına aykırılık tespit edilmiştir?
- 14-Yapı denetim sistemine ilişkin geçmiş depremlerden kaynaklanan tespit edilmiş zaaflar nelerdir?
- 15-Bu zaafların giderilmesine yönelik olarak 2023 sonrası hangi yasal veya idari düzenlemeler yapılmıştır?
- 16-Türkiye genelinde deprem riski yüksek illerde mevcut yapı stokunun güçlendirilmesine yönelik kaç proje yürütülmektedir?

CEVAP

Kahramanmaraş merkezli depremlerden sonra deprem bölgesindeki acil yaşamsal ihtiyaçların karşılanması ve kalıcı barınmanın tesis edilmesi amacıyla Bakanlığımızın koordinasyonunda bölgedeki kalıcı konutların yapım süreci tüm illerde eş zamanlı olarak hızlı bir şekilde organize edilmiştir.

Afet sonrası mekânsal karar alma süreçlerinde hazırlanan imar planlarında konut alanları ile birlikte ihtiyaç duyulan kentsel sosyal ve teknik altyapı alanlarının da oluşturulmasıyla toplumun yalnızca fiziksel değil, sosyal olarak da yeniden inşası hedeflenmiştir. Eğitim, sağlık, ibadet ve yeşil alan gibi donatılar ile mahalle ölçeğinde bütünlük sağlanırken; yerleşimlerin altyapı ve ulaşım sistemlerine entegrasyonu da detaylı bir biçimde planlanmıştır. Ayrıca altyapı inşası süreçleri de üstlenilmiş; su, kanalizasyon, enerji ve iletişim hatlarından ulaşım yollarına kadar tüm altyapı unsurları, eşzamanlı ve bütüncül biçimde projelendirilmiştir.

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremler nedeniyle deprem felaketinden etkilenen il ve ilçe merkezlerinde yıkılan veya hasar gören yapı ve alanların, yeniden inşa ve ihya edilmesine yönelik uygulamalar, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Toplu

Konut İdaresi Başkanlığı, Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. işbirliği ile Kentsel Dönüşüm Başkanlığı'nın koordinasyonunda yürütölmüş olup; bu kapsamda, deprem bölgesinde yürütölen proje ve yapım faaliyetlerine ilişkin olarak, 455.357 adet bağımsız birimin işlemleri tamamlanmıştır.